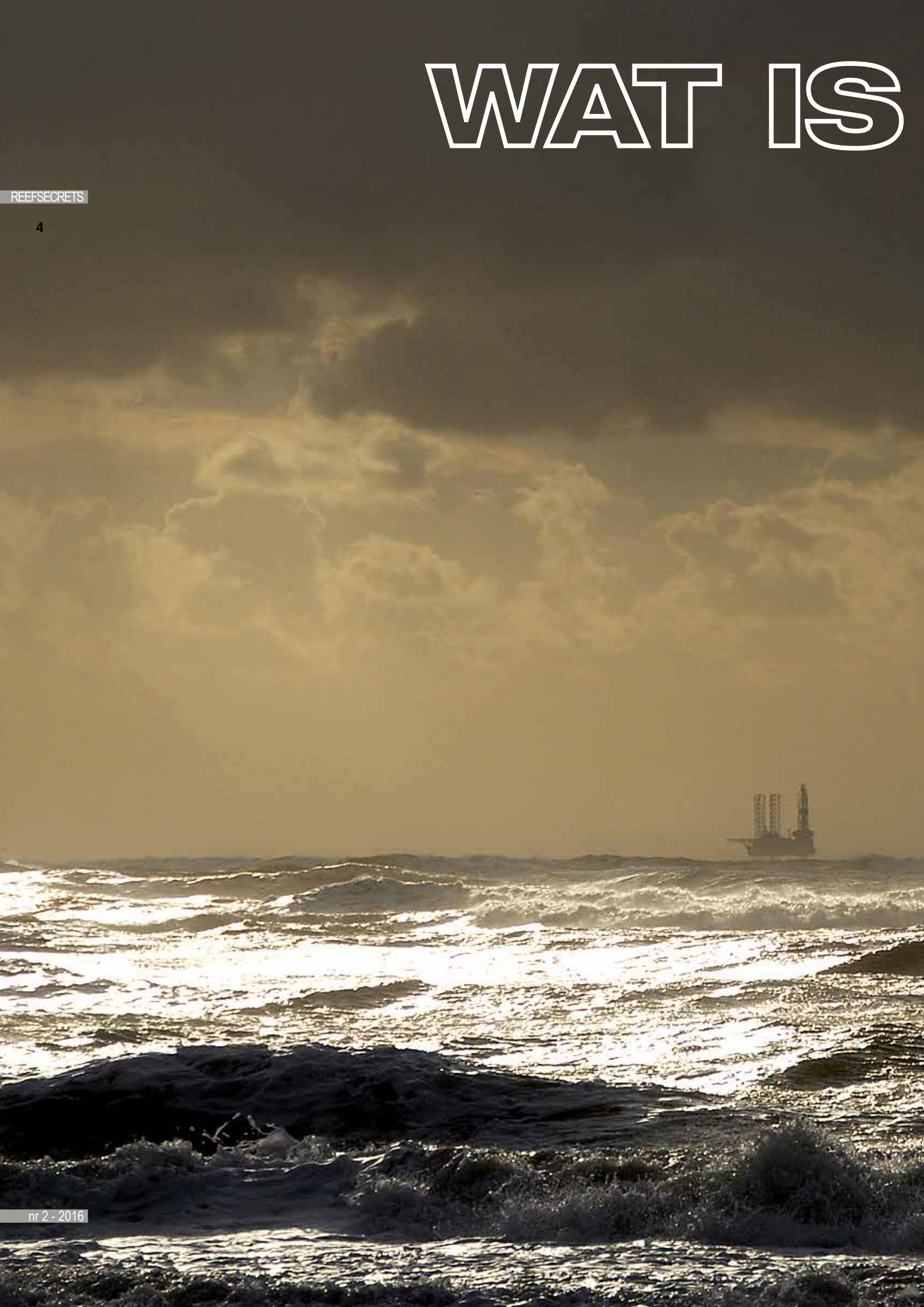

WAT IS

REEFSECRETS

4

nr 2 - 2016

WIJSHEID

Oliebedrijven willen oude platforms in zee laten staan; Greenpeace houdt vast aan het weghalen. Een mooi verhaal, voor u gelezen in een plaatselijk dagblad, door Henk de Bie

Enige tijd geleden las ik een erg leuk artikelje over het ontstaan van nieuwe rifbanken. Dit is zo leuk dat ik jullie dit niet wil onthouden.

Er zijn enkele wetenschappers die bepaald hebben dat de komende decennia tientallen oude boorplatforms zouden moeten worden verwijderd uit de Noordzee. Dat gaat onze gemeenschap veel geld kosten: de kosten worden voor het Nederlandse deel alleen al geschat op ruim 4 miljard euro. Stiekem vinden veel partijen dat ze beter kunnen blijven staan. Maar wie durft dit hardop te zeggen? En krijgen oude boorplatforms nog een kans op een tweede leven, bijvoorbeeld als een soort "rifkeramiek"?

Er zijn biologen die daar heilig van overtuigd zijn.

Volgens een bioloog uit Amerika zat Greenpeace er in 1995 volledig naast, met de Brent Spar. De milieuorganisatie Greenpeace bezette de Brent Spar (tot twee keer toe) en organiseerde een consumentenboycot. Shell bezweek onder de publicitaire druk. De Brent Spar werd daarom op het droge uit elkaar gehaald. De affaire Brent Spar is tot op de dag van vandaag voer voor discussie. Al vrij snel na de berging moest Greenpeace toegeven dat het de strijd had gevoerd op basis van foute berekeningen. De veronderstelde milieuschade van het dumpen van de Brent Spar was zwaar overdreven. Shell concludeerde achteraf dat het verkeerd gecommuniceerd had.

De gevolgen zijn enorm, tot op de dag van vandaag. In 1998 besloten de landen rond de Noordzee onder zware publieke druk dat alle oude boorplatformen voortaan uit zee gehaald moesten worden.

Dat is eeuwig zonde. Een Zweedse onderzoekster aan de universiteit van Umea, die geldt als autoriteit op het gebied van rigs-to-reefs zegt in normaal Nederlands: het omvormen van oude boorinstallaties (rigs) tot riffen (reefs) waar koraal en vissen zich kunnen voortplanten. De voordelen daarvan zijn groot, zegt ze. „Boorinstallaties zijn complexe metalen structuren die heel geschikt blijken om een leefwereld voor beschermde soorten te creëren. Daarmee maken ze het trawlvissers met hun sleepnetten heel erg moeilijker om de hele zeebodem leeg te vissen.

De verhalen dat de achtergelaten platformen vervuilend zouden zijn, zijn gebaseerd op misverstanden.

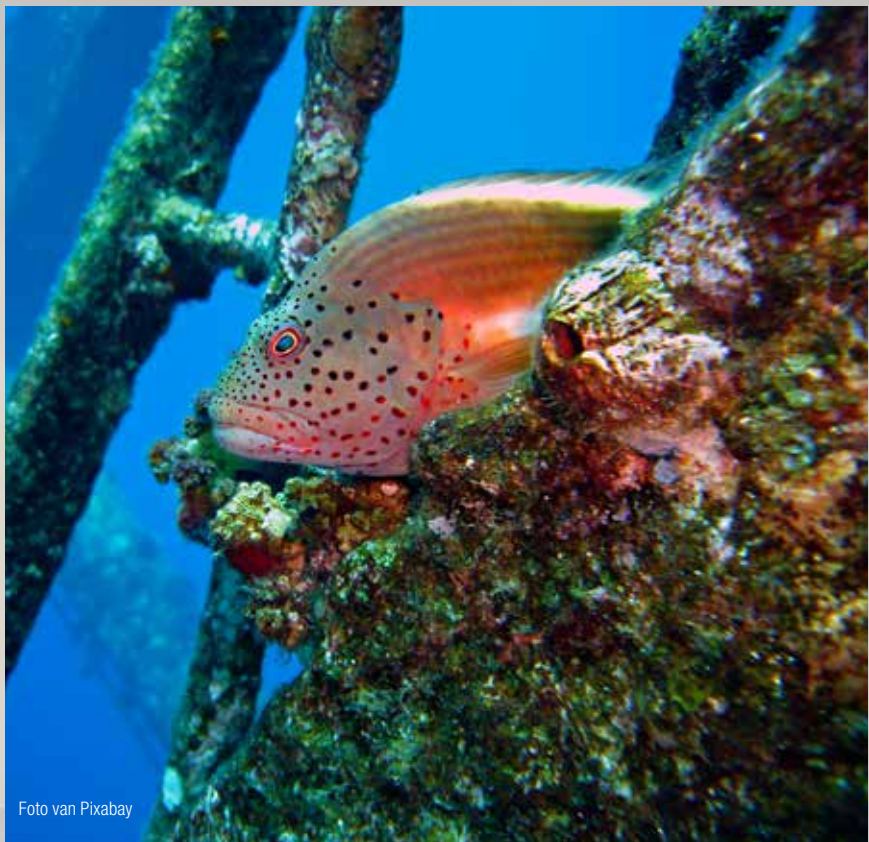

Foto van Pixabay

Niet de metalen structuren zijn vervuilend, maar de olie die er mee gewonnen wordt." In de Golf van Mexico, onder de Verenigde Staten, is het creëren van kunststraffen heel normaal. „Daar worden ze bijvoorbeeld ingericht voor pleziervissers”, zegt de Zweedse onderzoekster.

„Maar dat kan in de Noordzee niet. Wel zou je kunnen denken aan koudwaterkoraal, of aan een schuilplaats voor bedreigde vissoorten.” Maar ja, dat verbod.

„Het zou goed zijn als daar opnieuw over nagedacht wordt. Het is interessant dat een partij als Energie Beheer Nederland (EBN) daar nu over nadenkt.”

De komende tien tot twintig jaar moeten er tientallen platformen worden opgeruimd.

Veel Noordzeevelden zijn op hun retour. Alleen al het Nederlandse deel van de Noordzee telt ruim honderd winlocaties die nog in gebruik zijn. Gemiddeld zijn ze dat al 25 jaar, sommige zelfs al meer dan 40 jaar.

Ontmanteling is ontzettend duur. Bij elkaar rekent de sector op een kostenpost van liefst 4,3 miljard euro. Daarvan komt bijna 2 miljard op het bordje van EBN, en dus van de Nederlandse belastingbetaler, terecht. Dat zal mede ten grondslag liggen aan de voorzichtige suggestie van EBN om de platformen niet meer volledig te hoeven verwijderen.

Het staatsbedrijf doet die suggestie in een jaarlijks rapport, maar verwijst voor een inhoudelijke toelichting naar het Living North Sea Initiative (LiNSI). Dat is een organisatie waarover op internet bijna niets terug te vinden is. Internationale media hebben nog met geen letter geschreven over LiNSI, dat toch vijf jaar bestaat. Shell is medeoprichter én geldschieter voor het project. De mediastilte is een bewuste keuze, aldus een woordvoerdster van LiNSI.

„De ervaring leert dat zodra je de pers opzoekt, partijen hun stellingen innemen en het verhaal een eigen leven gaat leiden. Zelf hebben wij

ook nog geen standpunt. We hebben alleen onderzocht of het een goed idee zou zijn, en of het maatschappelijk haalbaar is, om boorinstallaties in de zee achter te laten.” De conclusie is helder. Het is in principe een goed idee. „Het is goedkoper, en het is beter voor het milieu, zeker als een deel van de besparingen in verbeteringen van de Noordzee wordt gestoken.” Bovenstaande conclusie zou ook de gewone belastingbetaler moeten aanspreken. „Waarom zou die zoveel belasting betalen voor een praktijk die het milieu geen voordelen oplevert? Niemand kan mij uitleggen waarom dat een goed idee is.

Tot nu toe is de discussie niet in het openbaar gevoerd, maar wat mij betreft komt daar verandering in.” Nu is het woord aan twee partijen: de oliebedrijven enerzijds en de milieuo-organisaties anderzijds. De belangrijkste vraag: durven zij hun hoofd boven het maaiveld uit te steken? „Het is een extreem gevoelige discussie. Zowel de oliesector als de milieclubs zullen zich afvragen of het wel slim is om hier nu in het openbaar voor te gaan strijden.” Shell zal niet weer het horrorscenario van 1995 willen beleven. De reputatieschade door Brent Spar was enorm, en de consumentenboycot kostte ook veel.

Troll platform, Foto van Wikipedia

Een kluwen koraal opgebouwd op een restant touw. Foto www.reishonger.nl

De milieuclubs zullen vrezen voor het beeld dat ze zich door de energiesector voor het karretje laten spannen. Een ex-Shellman acht de kans dat de impasse ooit doorbroken wordt klein. Een beslissing moet uiteindelijk van de overheden van de Noordzeelanden komen, verenigd in de organisatie OSPAR. Faulds: „Ik zie gewoon niet in wie hier politiek risico voor wil lopen.

Als er al een eerste stap gedaan wordt, zal het van de milieuclubs moeten komen. De oliebedrijven zullen het niet aandurven. Die willen niet nog een Brent Spar.” Het standpunt van Greenpeace biedt echter weinig kans op een opening.

„Het milieu profiteert niet van kunstmatige riffen op boorplatformen”, zegt campagneleider Pavel Klinckhamers.

„Er zullen wellicht sóorten zijn die daar goed aarden, maar dat zijn dan bijvoorbeeld zeeanemonen die van nature niet in de Noordzee voorkomen.

De vraag is of je het daarvoor moet doen. Nee, wij staan er niet anders in dan twintig jaar geleden. De enige reden dat oliebedrijven hier voor pleiten, is dat het goedkoper is.”

